A TANÁCS (EU) 2022/2080 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. október 25.)

a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Litván Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról szóló (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Litvánia 2020. augusztus 7-i kérelme alapján a Tanács az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozattal ([2]) pénzügyi támogatást nyújtott Litvániának legfeljebb 602 310 000 EUR összegű, legfeljebb 15 éves átlagos futamidejű és 18 hónapos rendelkezésre állási időszakkal rendelkező hitel formájában annak érdekében, hogy kiegészítse Litvániának a Covid19-járvány hatása, valamint az említett járványnak a munkavállalókat és önfoglalkoztatókat érintő társadalmi-gazdasági következményei kezelése céljából tett nemzeti intézkedéseit.

(2) Litvániának arra a célra kellett felhasználnia a hitelt, hogy finanszírozza az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat 3. cikkében említett csökkentett munkaidős foglalkoztatást és hasonló intézkedéseket.

(3) Litvánia 2021. március 11-i második kérelme alapján a Tanács az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat módosításáról szóló (EU) 2021/678 végrehajtási határozattal ([3]) 354 950 000 EUR kiegészítő pénzügyi támogatást nyújtott Litvániának a kölcsön maximális összegét 957 260 000 EUR-ra emelve, legfeljebb 15 éves átlagos futamidejű és 18 hónapos rendelkezésre állási idejű hitel formájában annak érdekében, hogy kiegészítse Litvániának a Covid19-járvány hatása, valamint az említett járványnak a munkavállalókat és önfoglalkoztatókat érintő társadalmi-gazdasági következményei kezelése céljából tett nemzeti intézkedéseit.

(4) Litvániának arra a célra kellett felhasználnia a kiegészítő hitelt, hogy finanszírozza az (EU) 2021/678 végrehajtási határozattal módosított (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat 3. cikkében említett csökkentett munkaidős foglalkoztatást és hasonló intézkedéseket.

(5) A Covid19-járvány következtében Litvániában a gazdaságilag aktív népesség jelentős része nem tudta folytatni tevékenységét. Mindez az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat 3. cikkének a) és b) pontjában említett intézkedések tekintetében Litvánia közkiadásainak ismétlődő, hirtelen és nagymértékű növekedéséhez vezetett.

([1]) HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

([2]) A Tanács (EU) 2020/1350 végrehajtási határozata (2020. szeptember 25.) a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Litván Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról (HL L 314., 2020.9.29., 35. o.).

([3]) A Tanács (EU) 2021/678 végrehajtási határozata (2021. április 23.) a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Litván Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról szóló (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat módosításáról (HL L 144., 2021.4.27., 12. o.).

(6) A Covid19-járvány és a Litvánia által a járvány megfékezése érdekében 2020-ban, 2021-ben és 2022-ben végrehajtott rendkívüli intézkedések, valamint a járvány társadalmi-gazdasági és egészségügyi következményei drámai hatást gyakoroltak és gyakorolnak továbbra is az államháztartásra. 2020-ban Litvánia államháztartási hiánya a bruttó hazai termék (GDP) 7,3 %-át, államadóssága pedig a GDP 46,6 %-át tette ki, ami 2021 végén 1,0 %-ra, illetve 44,3 %-ra csökkent. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint Litvánia államháztartási hiánya és államadóssága 2022 végére várhatóan a GDP 4,6 %-a, illetve 42,7 %-a lesz. A Bizottság 2022. nyári időközi előrejelzése szerint Litvánia GDP-je 2022-ben várhatóan 1,9 %-kal nő.

(7) 2022. augusztus 8-án Litvánia további 141 800 000 EUR összegű pénzügyi támogatást kért az Uniótól a Covid19-járvány hatása, valamint a munkavállalókat érintő társadalmi-gazdasági következményei kezelése céljából 2020-ban, 2021-ben és 2022-ben tett nemzeti erőfeszítéseinek további kiegészítése érdekében. Így különösen, Litvánia tovább bővítette és módosította a csökkentett munkaidős foglalkoztatást és a (8)–(9) preambulumbekezdésben szereplő hasonló intézkedéseket.

(8) Az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat 3. cikkének a) pontjában említett, a 2020. március 17-i „XIII-2822. sz. törvénnyel", a 2020. április 7-i „XIII-2846. sz. törvénnyel", a 2020. június 4-i „XIII-3005. sz. törvénnyel" és a 2020. december 23-i „XIV-131. sz. törvénnyel" módosított 2016. június 21-i „XII-2470. sz. foglalkoztatási törvényben" – amelyet később a 2021. május 27-i „XIV-351. sz. törvény" és a 2022. január 20-i „XIV-911 törvény" módosított – Litvánia a karantén és a szükségállapot idején nyújtott támogatásként támogatási rendszert vezetett be a munkáltatók számára a leállási időszak által érintett minden egyes munkavállaló becsült bérének fedezésére. 2021. január 1-je előtt a munkáltató választhatott, hogy a támogatást a munkabér 70 %-ának, de legfeljebb a minimálbér másfélszeresének megfelelő összegig, vagy a munkabér 90 %-áig (a 60 éves vagy annál idősebb munkavállalók esetében 100 %-áig), de legfeljebb a minimálbér maximális összegéig veszi-e igénybe. 2021. január 1-jétől a munkáltató a munkabér 100 %-ának, de legfeljebb a minimálbér másfélszeresének megfelelő támogatást kaphatott. A rendszerben részt vevő munkáltatóknak a bértámogatás lejártát követő legalább három hónapig meg kell őrizniük munkavállalóik legalább 50 %-át.

(9) Az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat 3. cikkének b) pontjában említett, a 2020. június 4-i „XIII-3005. sz. törvénnyel" módosított, 2016. június 21-i XII-2470. sz. foglalkoztatási törvény – amelyet később a 2021. május 27-i „XIV-351. sz. törvény" módosított – értelmében 2021. július 1-je előtt támogatást fizettek ki továbbá a munkavállalók számára a leállási időszak utáni visszatérést követően, a visszatérést követő legfeljebb hat hónapos időszakon át. A támogatás felső határa a munkáltató által végzett gazdasági tevékenységtől függően a minimálbér vagy annak kétszerese, és a munkába való visszatérést követő első és második hónapban kifizetett összeg elérheti a munkavállaló munkabérének 100 %-át, a harmadik és negyedik hónapban 50 %-át, az ötödik és hatodik hónapban pedig 30 %-át. 2021. július 1-jétől a leállási időszak után visszatérő munkavállalók számára támogatást fizettek ki a munkába való visszatérésüket követő legfeljebb két hónapos időszakon át. Az első hónapban a támogatás a munkavállaló munkabérének 100 %-a, de legfeljebb a minimálbér 0,9-szerese, a második hónapban a munkavállaló munkabérének 100 %-a, de legfeljebb a minimálbér 0,6-szorosa. Ezek a támogatások az (EU) 2020/672 rendeletben említett csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz hasonló intézkedésnek tekinthetők, mivel céljuk az volt, hogy jövedelemtámogatást nyújtsanak a munkavállalóknak, és segítsék a meglévő munkaviszonyok fenntartását.

(10) Litvánia teljesíti az (EU) 2020/672 rendelet 3. cikkében a pénzügyi támogatás igénylésére vonatkozóan meghatározott feltételeket. Litvánia megfelelő bizonyítékot nyújtott be a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági hatásainak kezelése céljából hozott nemzeti intézkedések eredményeképpen 2020. február 1. óta a tényleges és tervezett közkiadások 1 264 915 309 EUR-val emelkedtek. Ez hirtelen bekövetkezett és nagymértékű növekedést jelent, mivel olyan, a csökkentett munkaidőben való foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó, meglévő nemzeti intézkedések kibővítésével vagy módosításával is összefügg, amelyek a litvániai vállalkozások és munkaerő jelentős hányadát érintik. Litvánia a megnövekedett összegű kiadásokból 144 350 000 EUR-t az uniós forrásokból, 21 505 309 EUR-t pedig önfinanszírozás útján szándékozik rendezni.

(11) Az (EU) 2020/672 rendelet 6. cikkének megfelelően a Bizottság konzultált Litvániával, és ellenőrizte a 2022. augusztus 8-i kérelemben említettek szerinti, a csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó tényleges és tervezett kiadások hirtelen és nagymértékű növekedését.

(12) Pénzügyi támogatást kell ezért nyújtani annak érdekében, hogy Litvánia segítséget kapjon a Covid19-járvány okozta súlyos gazdasági zavarok társadalmi-gazdasági hatásainak kezeléséhez. A Bizottságnak – a nemzeti hatóságokkal szoros együttműködésben – meg kell hoznia a részletek és részfolyósítások futamidejére, nagyságára és rendelkezésre bocsátására vonatkozó döntéseket.

(13) mivel az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozatban megjelölt rendelkezésreállási időszak lejárt, a kiegészítő pénzügyi támogatás tekintetében új rendelkezésre állási időszakra van szükség. Az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozattal a pénzügyi támogatáshoz biztosított 18 hónapos rendelkezésreállási időszakot 21 hónappal meg kell hosszabbítani, és ennek következtében a teljes rendelkezésreállási időszaknak az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat hatálybalépését követő első naptól számított 39 hónapnak kell lennie.

(14) Litvániának és a Bizottságnak figyelembe kell vennie ezt a határozatot az (EU) 2020/672 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében említett hitelmegállapodásban.

(15) E határozat nem sértheti a belső piac működésének torzulásaira vonatkozó bármely, különösen a Szerződés 107. és 108. cikke alapján lefolytatható eljárás eredményét. E határozat nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy a Szerződés 108. cikke alapján értesítsék a Bizottságot a potenciális állami támogatás eseteiről.

(16) Litvániának rendszeresen tájékoztatnia kell a Bizottságot a tervezett közkiadások végrehajtásáról annak érdekében, hogy a Bizottság fel tudja mérni, hogy milyen mértékben valósultak meg ezek a kiadások.

(17) A pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó határozat elfogadása során a Tanács – az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvének alkalmazása mellett – figyelembe vette Litvánia meglévő és várható szükségleteit, valamint az (EU) 2020/672 rendelet alapján más tagállamok által már benyújtott vagy benyújtani tervezett, pénzügyi támogatás iránti kérelmeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2020/1350 végrehajtási határozat a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

   a) az (1) és a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

   „(1) Az Unió Litvánia rendelkezésére bocsát legfeljebb 1 099 060 000 EUR összegű hitelt. A hitel maximális átlagos futamideje 15 év.

   (2) Az e határozat által nyújtott pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartama az e határozat hatálybalépését követő első naptól számított 39 hónap.”;

   b) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

   „(4) Az első részletet az (EU) 2020/672 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében előírt hitelmegállapodás hatálybalépésétől függően kell rendelkezésre bocsátani. A további részleteket az említett hitelmegállapodás feltételeivel összhangban, vagy adott esetben egy ahhoz fűzött kiegészítés, vagy egy Litvánia és a Bizottság közötti megkötött, az eredeti hitelmegállapodás helyébe lépő módosított hitelmegállapodás hatálybalépésétől függően kell folyósítani.”

2. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*3. cikk*

Litvánia a következő intézkedéseket finanszírozhatja:

a) bértámogatás a leállási időszak alatt a legutóbb a 2022. január 20-i „XIV-911 sz. törvénnyel” módosított, 2016. június 21-i XII-2470. sz. foglalkoztatási törvény 41. cikke szerint;

b) bértámogatás a leállási időszak után a legutóbb a 2021. május 27-i „XIV-351 sz. törvénnyel” módosított, 2016. június 21-i XII-2470. sz. foglalkoztatási törvény 41. cikke szerint;

c) az önfoglalkoztatóknak nyújtott juttatások a 2020-ban módosított, 2016. június 21-i „XII-2470. sz. foglalkoztatási törvény” 5-1. cikke szerint;

d) a mezőgazdaságban tevékenykedő önfoglalkoztatóknak nyújtott juttatások a 2020-ban módosított, 2016. június 21-i „XII-2470. sz. foglalkoztatási törvény” 5-2. cikke szerint.”.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Litván Köztársaság a címzettje.

Ez a határozat azon a napon lép hatályba, amelyen a címzettet e határozatról értesítették.

3. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Luxembourgban, 2022. október 25-én.

a Tanács részéről
az elnök
J. SÍKELA